

Partidul Național Liberal (PNL)

- reprezintă interesele burgheziei financiare și industriale.
- la conducere s-au succedat Ion I.C. Brătianu, ce a dat numele său perioadei 1922-1928 – decada brătienistă. Vintilă Brătianu, I.G. Duca, Constantin (Dinu) I.C. Brătianu.
- a susținut ideea reformei agrare și electorale, a făurit ansamblul de măsuri legislative ce au contribuit la realizarea Constituției din 1923.
- I.I.C. Brătianu a influențat Casa Regală și s-a folosit de dificultățile prin care aceasta trecea în perioada crizei dinastice.
- moartea lui Brătianu în 1927 dă o lovitură prestigiului partidului, acesta a respins Restaurația Carlistă
- reorganizat în mai 1930 PNL continuă să fie marcat de sciziune.
- în decembrie 1930 președinte al PNL a fost ales I.G. Duca, care este asasinat la Sinaia la 29 decembrie 1933
- în 1934 șef al partidului a fost ales Constantin (Dinu) I.C. Brătianu
- regele numește prim-ministru nu pe președintele PNL (încălcând uzanțele parlamentare și accentuând deruta și disensiunile) ci pe Gh. Tătărăscu.
- duce o politică în sprijinul lui Carol ce se pregătea să-și instaureze regimul său personal
- la alegerile din 1937, rezultatele sunt slabe. (36%)

Doctrina

Liberalismul interbelic a preluat de la liberalismul românesc anterior cel puțin trei elemente definitorii:

- ideea proprietății private ca temelie a întregii organizări social-economice a țării
- ideea modernizării țării și a protejării acesteia
- ideea priorității intereselor întreprinzătorilor autohtoni

Doctrinarii liberali au propus câteva inovații:

a) accelerarea rolului statului în industria țării și dezvoltarea întreprinderilor private autohtone

b) luarea în colimator a unor probleme sociale care s-au ivit datorită efectelor negative ale economiei de la vremea respectivă: șomajul, inegalitatea în venituri, menținerea unor vestigii feudale.

Principalii emisari ai doctrinei neolibérale: Șt. Zeletin, I.G. Duca, I.G. Duca spunea: „Doctrina *liberală este ca un templu susținut de patru coloane: ordinea în stat, colaborarea cu străinătatea, armonia socială, dezvoltarea forțelor naționale.*”

Doctrina neoliberală este favorabilă dezvoltării capitalismului în România după tiparul occidental, bazat pe capitalul autohton și pe intervenția statului (fie una masivă, fie una limitată). Acest deziderat este ilustrat de sintagma lui V. Brătianu „*Prin noi înșine*”, care rezolva locul de căpetenie a capitalului autohton.

Desigur, nu se punea problema excluderii capitalului străin, ci doar aceea a priorității capitalului autohton, asigurarea burgheziei (a climatului din PNL), care stăpânea Banca Națională. Această doctrină a vizat refacerea și dezvoltarea economiei prin valorificarea resurselor interne, prin protejarea avuției naționale, prin sporirea forței națiunii, prin posibilitatea acumulării de capital, prin faptul că ea cântărea cu atenție înlesnirile aduse capitalului străin (răsplata ce putea fi adusă acestuia), și de asemenea urmărea garantarea și securitatea țării). Liberalii sperau că economia va dobândi un caracter agrar industrial.

Sarcini de lucru:

- 1) Numiți categoriile social reprezentate de PNL, respectiv liderii partidului
- 2) Precizați realizările PNL din perioada interbelică
- 3) Identificați problemele PNL după 1927
- 4) Numiți inovațiile aduse doctrinei liberale în perioada interbelică, precizând și numele ideologilor PNL
- 5) Explicați sintagma „*Prin noi înșine*”